

MAGYAR KURIR.

Bécs, Pénteken, November' 12dikén, 1824.

Francia Ország.

Leirtuk közelébb költ ujságunkban azon készüléteket, a' mellyek October' 25-kén a' S. Denisi templomban a' Fr. Királyok' temető helyén a' XVIII-dik Lajos Király' temetségehez tétettek. Most itt következik azon pompa, mellyel ezen Királynak koporsója, a' Cenotaphiumról, melyre 25-dikben kitétetett vala, levétegett, s a' maga örök nyugodalmának helyére letétegett: —

„Páris Oct. 26-dikán. Ma delutánni 3 óraker záróda-be a' Sír a' meghalálozott Király felett, kinék emlékezetét a' Históriaban illy sok becses emlékeztetű cselekedetek tették halhatatlanná, a' ki Francia Országnak Jó-tévője vala, s a' ki az Országnak Constitúziót adván maga az által halhatatlanná tette. Minden kímélés nélkül megtétegett vala minden készülétek a' végre, hogy ezen Királyi temetés, tárgyahoz méltó pompával és tisztelettel, s ahoz illő felséges dícsőséggel mennyen véghez, a' ki Francia Országnak boldogságát s fényességét, mostani állapotjára felemelte. —

„A' meghalálozott Király' koporsója tegnaptól fogva a' tisztelet-tételi alkotmányra vala kitétetve, alól a' közönséges halotti, azon felyül a' Királyi arany-matéria takaróval lévén beborittatva. Délelőtti 12-tedfél óraker megérkeztek: Herczeg Talleyrand, Nagy Camerárius, az Ország Zászlaját hozván; Herczeg Uzcs, kit a' Király a' végre nevezett vala ki, hogy Francia Országnak Nagymesteri hívata-

lát vigye véghez; Herczeg Polignac, kit Fő Lovászmesteri foglalatosságoknak tétére rendelt vala ki a' Király, és a' ki a' Királyi Kardot violaszín bársony kötön hordozta; Vice-Gróf Sant-Priest, a' K. Lovas testörzők' első Kompaniája Zászlótartója, mint első asztalnok, azt a' régi Zászlót tartván, a' melly Király' Pennonjának neveztetilt, ki alatt a' Királyi minden Udvárnokok' öszszegyülekezve voltak; Marquis Vernon, mint első Lovászmester a' Király sisakját, s így a' több Dignitárosok a' külömb-külobbb Királyi címereket, tudnillik a' címereskaputot, a' paist, a' Panczéri kesztyűt, Marquis Fresne mint rendszerént való Lovászmester a' K. Sarkantyúkat, hozták. Azután jöttek Marschal Marmont, a' szolgálaton lévő K. Testörzők' Májorgenéralisa, Herczeg Mortemár a' rendszerént való K. Testörzők' Kommandánsa; továbbá a' Királyi belső négy Testörző Kompaniáknak Kommandánsaik Luxenburg, Mouchy, Grammont, és Hayre Herczegek. Mindenik előtt egyegy tiszt menven, azon Kompaniának zászlójával, melyet kiki közzülök kommandíroz. Az után jött az ország' Cancelláriusa, ki előtt a' Nagycerimoniamester, a' Cerimoniamester, ennek Segédjei, a' Czimerek' Királya, s a' Czimerek' Hérolója mentek; a' Követek' Kamarájának mostani előlője Ravecz, Gróf Desce a' Cassatio ítélő széknek első Elölője; s Marschal Moncei a' legidősebb Marschal, kiket a' Király a' halotti takarónak tartására nevezett vala ki.

„Tizenkettőfél óraker trombiták jelentették a' Princzeknek érkezését, kilnek

fogadására a Papság előre indult. Nagynisét Franciaország nagy Alanisnarius-a mondott; ezt követte a Hermopolisi Püspök által tartatott halotti beszéd, ezen Szent Irásbéli helyről: — „En vagyok, ki az életnek és halálnak parancsolok, egyedül én verek és én vigasztalok, és senki magát az én hatalmam alól ki nem vonhatja.“

„Ennek vége lévén a Czímeres Király a kriptának ajtajához menvén, ott czímeres kaputját, kalapját, és páltzáját letette 's ezeket a kriptába behányta, 's hátra felé három lépést tévén így kiáltott-fel: „Franciaország czímeres Heroldjai telysítették kötelességteiket. Mellyre ezen czímeres Heroldok is mind behányták czímeres kaputjokat, kalapjokat, 's páltzajokat a kriptába. Azután a Czímeres Herold a Királyi testörző sereg Majorgenerálisát 's annak Kapitányait szollította-fel így szollván: „Oudinot Herczeg Úr a Királyi testörző sereg Majorgenerálisa, hozzá elő ezen testörző seregnék zászlóját; Herczeg Mortemár Úr, Herczeg Luxenburg Úr, Herczeg Mouchy Úr; 's Herczeg Havré Úr, hozzák elé az urak azon Kompaniáknak zászlójukat, mellyek az urakra vagynak bízattatva.“

Azután mind ezek a Zászlók, valamint szintén a meghalazottt Király sisakja, czímeres kaputja, a pánczeri kesztyűk, és sarkantyú, egyenként a kriptába lerakattattak. Az igasság keze, az országoló páltza 's a korona is elé hozattattak 's a Czímeres Király szollítására azon Dignitáriusok által, kikre ezen kötelességek bízattatva vagynak, a kriptába lebocsáttattak. —

„A Királyi kard, mellyet Herczeg Polignac tartott kezében, 's Franciaország zászlója, mellyet Herczeg Talleyrand tartott, nem tétettek-be a kriptába, hanem csakhajlast vélek tettek befelé. Herczeg Uzés a maga Nagyudvarimesteri páltzájának

véget hasonlóképpen a sírboltba nyujtván így szollott: A Király meghalt; melly szavakat a czímeres Király is háromszor elmondván, még ezeket is hozzá tette: Imadkozunk mindnyájan az ő lelke' nyugodalmaért az Istenek. —

Melly szavak után a számos papság 's minden jelenlévők térdre esvén, rövid imádságot tartottak. Herczeg Uzés, páltzáját a kriptá vagy sírbolt ajtajától vissza huzván, ekképpen kiáltott-fel: Eljen a Király! a Czímeres Király pedig ugyan ezen szavakat még háromszor elmondván, ezeket is hozzá tette: „Eljen a X-dik Károly nevű Király, Isten kegyelméből Franciaország 's Navarra Királya, a Legkeresztyénebb, Legfelségesebb, Leghatalmasabb Király, a mi Legtiszteltebb Urunk, Legjobb Fejedelmünk, a kinek nagyon hoszsú 's szerencsés életet adjon az Isten! Kiáltások mindnyájan: Eljen a Király!“

A Doudeauvillei Herczeg a XIII-dik Lajos 's XIV-dik Lajos sziveiket a Nagy-Alanisnariusnak által adta, mint hogy a Király megparancsolta vala, hogy Felső-gés Öscinknek ezen maradványai, valamint szintén a IV-dik Honrik' holt tetemének is némely maradványai, így szintén Medicis Maria Királynénak is némely maradványai, mái napon a S. Denisi sírboltba tétessenek-bő, a melly drága Reliquiak, a mellyek felől meg van bizonyosodva, hogy valósággal azok a miknek lenni tartatnak, akkor tétettek fere's mentődtek-meg, mikor 1795-ban a Királyi sírboltok megszentelenítették. Ezen időben, 1795-ban October 12-dik napján, a revolúziós emberek csordája legelőbb a Bourbonok' sírboltját nyitván-meg, a IV-dik Henrik holt teste vala, a melyhez legelőbb jutottak, ezen nemes lelkű Király

ábrázatrónásai még egészen esmertelhetők valának. Még több holt testek is találtakat jól megmaradva, kivált a XIII-dik és XIV-dik Lajoséik. Az után négy napok mulva vitték el a XV-dik Lajos koporsóját. Most már a régibb Királyoknak sír boltjaik következtek. A Szent Lajos esontjaira nem találtak, azért hogy ezek már még 1297-ben kivették vala az ő kánonizáltatásakor. Januarius 18-án 1794-ben végeztetett el a Királyi sírboltok vagy kripták megszenteleníttetésének munkája, minékutanna három hónapokig tartott volna. Utolsó volt az I-ő Ferencz Király temető sírjának összerontatása.

A' belső dolgokra ügyelő Minister az Ország' minden Préfectusaihoz tudósítást küldvén, jelentést tett nekik a' Király' nevében, hogy Ő Felsege ezen esztendőben nem kívánja a' maga neve napjának meginnepeltetését.

A' S. Denisi templom, melyben a' leirt temetési tisztelet-tétől véghez ment, Oct. 31-dik napjáig nyitva tartatott a' közönség előtt.

B r a s i l i a .

A' Londoni Sun, illy kivonást közöl Oct. 27-kén egy Rio-de-Janeirói levélből, a' melly onnét Sept. 1-ő napján indult: —

„Brasiliának ezen fő városában 's a' velle szomszédos tartományokban is télyes esendesség uralkodik, és mi nem fundamentum nélkül reménlhetjük, hogy ezen esendes állapotunk tartós fog lenni.

A' National Intelligencer, vagy az Északi Amerikai egyesült Státusok' Országlószeki ujsága pedig még többet ír, mert ez mind azokat a' tudósításokat megczafolja, mellyeket az egyéb Északi Amerikai ujságlevelék Brasiliának kedvetlen ál-

lapolja felöl egy időtől fogva kihirdettek. Így szoll az elől megnevezett Tiszti ujság: —

„Találtak ugyan Brasiliában még most is hasonlások: de mind a' szárazsi mind a' vízi fegyveres seregek' bizodalmat Dom Pedro (a' Császár) bírja, és azon summanak 300,000 font Sterlingelből (3 millió forintokból) álló szállítványa, melyet a' Brasiliai Országlószék Londonban költsön vett, Rióba már megérkezett. Nem igaz továbbá, hogy Portugalliának Brasiliához való befolyása elhatalmasodott volna. A' Státustanács, melynek az Országlósi minden foglalatosságokhoz illy nagy befolyása van, esupa Brasiliai tagokból áll, 's az új Constituzió, az egy Fernambukót kivéven, mindenütt bevétetett.

É s z a k A m e r i k a .

Washingtonból azt írják, hogy Francia ország, Anglia, és az Orosz birodalom' ott lévő Követeik nem jelentek meg azon vendégségen, mellyet Lafayette' nek az ő ezen fő városba való megérkezésekor az Elölülő adott.

Londoni ujságlevelék írják Északi Amerikai ujságlevelékből; hogy Generalis Lafayette Bonrparte Josefet az ő Trenton nevű jószágán meglátogatván egygyütt két óráig beszélgettek. Az ő együtt-létek, így szoll az ujság nagyon érzékenyítő vala, 's nagyon nevezetes dolog lehetett azt látni, hogy két emberek, ki között az egygyik (Bonrparte Jó'sef) a' Spanyol szabadság' elrontásán, a' másik (Lafayette) pedig az Amerikai szabadságnak megfundátatásán iparkodott, egymással összcöleltek, 's egymásnak költsönösen a' magok múlt időkbéli tetteikért komplementoztak.

S p a n y o l A m e r i k a .

A' La Guayrai kikötőhelyből Columbiából September' 4-kén indult legújabb

tudósítások Európába megérkezvén, mint hogy ezekben a' Bolívar megverettetéséről, mellyet a' Neuyorki Ujságlevelék hirdettek, tellyességgel semmi emlékezet nem-téteik, ebből némellyek azt akarják kihozni, hogy azon-hirnek semmi fundamentoma nem volt.

Egy Columbiái hajós sereget, a' melly 2 fregatból, 5 briggből és 12 Goelettéből állott, Aug. 12-kén Vera-cruz tájján látták. Nem soká azután Aug. 17-kén pedig egy Spanyol hajós sereget láttak a' Columbiái partok mellett a' Tekenyősbéka szigetnél hasonlóképpen Vera-Cruz felé evezni. Ez áll 1 fregatból 2 briggből és 20 szállító hajókból. Gondolható, hogy szembe fognak egymással találkozni, 's megrerelkednek.

A' Columbiái Országlószék és a' Jamaikai tengeren lévő Anglus Commandans Admirális Halsted között tüzes öszszeszoklásra került a' dolog, melly onnét vette eredetét, hogy az Anglus kereskedő hajóknak, mellyek kereskedés' kedviért a' Mosquitói és Hondurasi partokat megszokták látogatni, a' Columbiái Respublika hajóitól, mellyek ezen pusztá és vad partokhoz visgálódni 's vambeszédni küldtetnek, gyakran alkalmatlanságot szenvedni kénytelenítetnek, 's onnét el is kergettetnek. Az Anglus hajók ezen kedvetlenségeket tovább szenvedni nem akarrán, az ő Admirálisok Halsted olly jóvallást küldött a' Columbiái Országlószékhez, hogy a' maga ezen tárgyat illető parancsolatait függesztené-fel addig, míg a' dolog az Anglus országlószéknek elejébe terjesztődhetne. A' Columbiái külső dolgokra ügyelő Minister, Gual Úr, környálállásos nyilatkozatásban iparkodott, választás képpen, megmutatni, hogy ezen tenger partokon csupa vad és senkitől nem függő népek lalnak, és hogy ezen par-

tok már most a' Columbiái Respublika tulajdonaivá lettek. — Mit fog ezen magyarázatra az Angliái Országlószék mondani, meg fogjuk későbbre látni.

Most még megjegyezhetjük, hogy ezen Mosquitói és Hondurási vad partoknak alapotja, más tekintetben is kérdés alatt forog. Ezen partokon találtatik valami Gregor Mac-Gregor nevű (mint némellyek hírlették Skotziai) ember, ki magát itt megfészkelvén, egy időolta Poyaisi Fejedelem nevet adott magának. Hanem ezt a' Fejedelmi módon való letelepedés jussát a' Columbiái Országlószék nem akarja megemerni, a' mint is erre nézve a' mult Jul. 8-dikán illy protestáló Végzést bocsátott világ' elejébe: —

„Francisco de Paula Santander, a' Columbiái ármada' Osztályos Generális-a 's a' Respublika' Vice-Elölülője, 's a' többi.

„Tudtára esvén a' Columbiái Országlószéknek, hogy külömb-külobb külföldi személyek, a' Mosquitói partoknak egy bizonyos vidékén, mellynek neve Poyais, letelepedési mozdulásokat tettek, 's megfontolván, hogy az efféle próbatételekre meg nem hatalmaztatott személyeknek iparkásaik, idővel mind a' Respublikának is, pedig ezen személyeknek magoknak is, veszedelmesek lehetnének, erre nézve a' Constitúció' 6-dik Czikkelyének ereje szerint meghatározatilik: hogy 1-ször a' Mosquitói földnek valamely részén történhető efféle letelepedés, a' Gracias-a-Dios nevű földtől fogva a' Chagres vizéig, melly vidék a' San-Lorenzóból Nov. 30-kán 1805-ban kiadott Nyilatkozatás szerint meghatározott módon és valódiképpen az Új-Granadai volt Vice-Királysághoz csatolatott, és a' Guatimalai Fő Kapitányságtól, melyhez addig tartozott, elválosztatott, törvény ellenvalónak tartassék: — 2-ször, hogy minden embereknek, kik ezen czikkelyt megrontván, a' mondott partokon

effele letelepedést munkába vennének, tudokra adattassék, hogy magokat azon büntetéseknek tessék-ki, mellyek az erőszakosan nemzeti tulajdont bitangoló 's a belső csendességet megrontó emberekre nézve határozattak. — 5) szor, nyilatkoztatás-ki, hogy mivel még eddig senkinek jus és hatalom nem adatott arra, hogy a' mondott partokon illy letelepítéseket tegyen, mindenek, akár belső polgárok akár idegenek legyenek, a' kikilly meghatalmazás nélkül való próbát fognak tenni, várják-el törvénytelen próbatételeiknek következéseit.

„Költ Bogotában Jul. 8-kán 1824-ben. —

Aláírták:

D. Francesco Santander, és
Pedro Gual külső Minister.

Orosz Birodalom.

A' Pétersburgi tudósításokban már több rendbéli tudósítások jöttek-ki a' Császárnak mostani szerencsés utázásáról. Az újabb tudósítások érkeztek névszerént Pensa és Sibirsk városaikból; 's végre Orenburgból tétettek. A' Wölgán lett általmenetelnél véghetetlen sokaság várta és fogadta Ő Cs. Felségét. Stanropolba menven éjjeli meghalásra, az örvendező sokaság egész odaig kísérte jót kívánó kiáltásaival. Itt a' nemesség, a' Polgármester, előkelőbb társaival, 's Kálmukok' Atamanja minden tisztiviselői karokkal, özsze gyülekezve várták Ő Felségét. —

A' következett napon, Sept. 27-kén reggeli 6 órakor audientiákat adott Ő F. ge a' katona és polgári hivataloknak. A' Polgár-mester kenyeret és sőt nyújtott oda Ő Cs. F. gének. Hét órakor a' Püspöki templomba 's azután a' Kálmuk' Kibitkának megnézésére ment Ő F. ge. Ezek nem egyebek, hanem szekerekre alkalmaztatott durva posztóból való sátorok, mellyek a' Kálmukoknak lakhelyül szolgálnak.

A' város ispotályát is meglátogatta, 's azal 10 óratájban útjának folytatására tovább indulván, a' Wölgá vizén hajóra ült 's így utazott a' vizen lefelé Samara városáig, a' melly városnak 1722-ben az a' szerencsése volt, hogy a' Nagy Petert a' maga kobeleiben szemlélte.

Sept. 29-kén legelőbb is a' piaczra ment Ő Cs. F. ge, hogy ezen Kirgisi pusztákról való Nomádoknak kereskedési szokásaikkal megszemlélje. Itt több ezer szép öltözetű, 's könnyű lovakon ülő Kirgisiek czerszer megújított hurra-kiáltásokkal fogadták Ő F. gét; és olly nagy sokaság tolakodott özsze az Ő Felsege látására, hogy szekereből ki se' szállhatott a' végre, hogy mint czelja lett volna, az Ország' szerzeményeivel való csere-kereskedést, vásárt, közletről szemügyre vehesse.

Innét az Ilceskai só-bányának megnézésére ment Ő F. ge, 's útjában egy nagy számú Kirgis csoportnak közepette megállapodott 's azon Kibidkát is megnézegette, a' melyben azon népbeli első aszszony-ság a' leányaival együtt és Kirghazi Chan laktak; hasonlóképpen meglátogatta a' Mendiáres Rissianoff nevű Sultánoknak hasonló Kibitka lakhelyeiket is. Eltávozásakor tevéken kísérték-el Ő Felségét jó számú Kirgis-lakosok. Ezen tövök a' lovalmál nem rosszabb futók.

A' következett napon audientiát adott a' Császár a' Kirghazi Chánnak és Tianghuri Chánnak, kik az Asttrachani tartományban a' Bukeinskaja nevű Hordából valók; hasonlóképpen a' Tjoui és Bzumi Sultánoknak is, és gazdag brillantos gyűrűket adott nekik. A' Kirghazi Chan két feleséginek pedig Diadémákat ajándékozott. Ezen Chánok, és Sultánok nagyon magokra vonták az Ő Cs. Felsege figyelmét valamint elébb, úgy azon bálban is, mellyet az Orenburgi Katonakormányozó adott. Minister Gróf Nesselrode Pensából

Sept. 15-dikén vissza tért Ő Felsége Petersburgba.

Belgium.

Király Ő Felsége illy törvényjavallást terjesztett a maga második fijának Fridrich Princznek a Pruszsiai Király, egygyik leányával lejendő összeházosítására nézve a Rendek' gyűlésével:

„Mi Wilhelm 's a' t. Kiról adjuk, hogy mi megfontolván azt, hogy az az összeházosodás, melly a' mi második kedves fivünk Károly Fridrich Wilhelm Belgiumi Princz és a' Pruszsus Király Ő Felsége leánya Amalia, Wilhelmina Augusta Ludovika Princzaszszony között jóváltatott, a' mi fivünkra nézve is szerencsés lesz, egyszermind a' Belga nemzetnek is jóvára szolgálhat, mint hogy az efféle családi összeköttetések s jó szomszédsági környülállások a' Pruszsus Udvarral való jó szomszédsági összecsolódást mind jobban-jobban megerősítik; a' Constitúció 13-dik Czikkelyét, a' felhozott okokra nézve, 's a' mi Státustanácsunkat is meghalgtván, a' Közönséges Rendelget' való megegygyczéssel meghatároztuk és határozzuk ezen Végzésünk által, hogy mi a' Constitúciónak 13-dik Czikkelyével megegygyczőleg, a' mi nagyon szeretett második fivünknek Károly Fridrich Wilhelm Belgiumi Princznek Amalia Wilhelmina Augusta Ludovika Pruszsiai Királyi Princzaszszonnyal lejendő összeházosulásokban, megegygyczünk.“

Spanyol Ország.

Az a' tudósítás, hogy az Algiriát kikötőclyből egy prédáló hajós sereg kivezett, Kádikban, mint az onnét October 2 kán indult levelek erősítik, nagy nyughatatlankodást okozott, melyre nézve onnét azonnal Kurirt küldöttek Madridba, hogy a' Spanyol Ministerék keresnék-megkérlemekkel a' Francia Országlószéket az eránt, hogy a' Francia hadi hajók ve-

gyék a' tengereken erező Spanyol kereskedő hajókat a' magolt' oltalmazása alá.

Egy Ferroli levelben jelentetik, hogy az ott lévő Kormányzék olly parancsolatot vett Madridból, hogy azon négy új fregatolknak, mellyek azon kikötőhelyben találtatnak, kivezéshez való készítettését, mennél jobban lehet úgy siettesse.

Ujabb Tudósítások.

Itt következnek valami új tudósítások Spanyol Amerikából, mellyek között az, a' melly Klingstonból érkezett, legalább azon tekintetben fontosnak tartathatik, hogy által láthatni belölle, miért érkezzenek a' Perui hadi történekről szolló tudósítások illy rendetlenül Európába.

A' Kinstoni Chronicle ekképpen szoll Sept. 13-kán: —

„Egy Panamai újságnak kiadója nagyon megtámadta a' Guayaquili Ujsagleveleknak egygyik Redaktorát azért, hogy a' Columbiai armádnak hadi munkájáról valamit kihirdetett, a' mellyért mint az ellenség' Spionjával úgy bannak véllé, mint hogy az ellenség ezen tudósításnak azt a' hasznát veszi, hogy a' Columbiai armádnak valami csalt vethessen.“

„Mint hogy a' Panamai Ujság illy módon mintegy jóvállotta a' maga Déli Amerikai Ujságíró társainak a' halgatást: innen által láthatni, hogy a' Perui hadi történekről mind addig nagyon keveset fogunk hallani; valameddig egygyik vagy másik hadakozó rész a' maga ellenségén valamelly fontos csapást nem ejt.“

A' Jamaikai Ujságban ezek találtat Aug. 21-kén Perurá nézve: —

„Panamából Jul. 26-kán. Egy tiszt, ki ezen városbéli ember, hanem most a' Bolivar' armádjánál szolgált, ezeket írja Huercsól Jun. 19-kén: Generalis Bolivar ekkor armádjának egy részével Patavillában, a' más részével Paskónál állott, a' lévén célja, hogy maga személyesen ezen előre küldött Osztályhoz végyo útjat ha-

ladek' nélkül. A' Spanyol armada pedig ek-
kor Jauja felé a' belső részre vona
viszsa magát. Gondoltak, hogy Callaónak
védelmeztetése e' szerint egyedül csak az
ott találató Spanyol őrző seregre legyen
bízattatva.

„Ide (Panamába) kevés napok alatt
3000 embereknek kell Carthagenából meg-
érkezni, mellyek itt hajókra ülven Peru-
ba vitettefnek. Generalis Sublette a'
Carthagenai Kommandáns azt írja a' Pa-
namai Komandánshoz, hogy onnat Puer-
to-Cabellóba is 3000 emberek érkeznek.
Mind ezekből a' készületekből tehát úgy
látszik, hogy a' Columbiai Respublika el-
tökéltette magában, hogy minden erejét
elé vegye Perúnak védelmezésére.

Ugyancsak a' Jamaikai ujságból Sept.
10-dik napján: —

„A' Panamából érkezett legújabb tu-
dósítások szerint Bolívar még most is Tru-
xillónál állott 8000 Columbiai katonákkal,
és segítséget várt, melynek megérkezé-
sével Lima felé indulni szándékszott, a'
melly fő város még most is a' Spanyolok
birtokában van. A' segítségére menő se-
regnek első Osztályát, az a' Generalis Bel-
laro vezérli, a' li Wellington alatt Spa-
nyol országban csatázott. Ezen első Osz-
tály itt már hajóra ült, s Guayaquillhez
evezevén, onnét a' szárazon veszi útját Bo-
livárhoz.“

Ezen tudósítás is Panából iratott Aug. 23-án:

„Panuamában minden nap várták a'
Bolívar és Canterac között történhető ösz-
szecsapásról való tudósítást, s azt jöven-
dölték, hogy az első fog győzedelmeskedni.
En magam se' kételkedek semmit az eránt
(gy szoll a' levélíró) hogy Lima eddig
a' Patrióták' kezében van, mint hogy Bo-
livár a' maga seregeinek egy részét oda már
elküldötte. Az innét (Panamából) útnak in-
dulandó 3 vagy 4 ezer emberekből álló segít-
ség is, nagyon jókor fog a' Nagy Bolívarhoz
megérkezni. Bolívar három osztályban in-

dította útnak seregeit, Az előlmenő Osztályt
Generalis Sucre, a' másodikat Generalis
Lara vezérli. Ez az armada dereka. A' har-
madik osztály, melly a' Perui sereg, La-
M ar vezérése alatt Sierra-de-Pascón által
Xucának, vagy Jaujának nyomul, a' hol Spa-
nyol Generalis Canterac 7 vagy 8 ezer
emberekkel fészkelte-meg magát. A' Bolí-
vár alatt lévő armadát 14 ezer emberre le-
het tenni.

B é c s.

E' hónap' 10-dikén megesett a' Rau-
nachi Uradalomnak és Gerlachstein
jóságnak lotteria által való kijádzása. Az
elsőt, tudniillik Raunachot a' 151,254-dik,
Gerlachsteint pedig a' 46,442 számok nyer-
ték-el. Továbbá nyertek a' 94,944 szám
1000; a' 113,954 szám 500; a' 25,176
szám 400; a' 133,692 szám 300; a' 20,607
szám 200; a' 107,657 szám 100 aranyo-
kat. De ekkor még folyt a' sors-vonas.

Magyar Ország.

Ezen hónap 4-ken a' Pesti Királyi Uni-
versitás a' Tanító Uraknak, és Akademi-
kus Tanulóknak nagy gyülekezéssel tar-
totta a' Sz. Léleknék segítségül hívását,
a' midőn Fő Tisztelendő Battyány Aloiz
Apatur, és Esztergomi Kanonok, s a'
mult Iskola esztendőben a' Rir. Universi-
tásnak volt Rectora vité végbe a' nagy
Misét. Az Isteni tisztelet után az Univer-
sitásnak nagy palotájában jeles gyüleke-
zet előtt T. T. Vízkelety Ferenoz Úr,
a' Törvények Doctora, és a' Törvényes
Karnak új Dékánja, derek Oratiót mon-
dott a' Törvényes Tudossagra meghívanta-
tó Segéd Tudományokról. Ezen innoplés
alkalmatosságával már az új Magistratus
diszeskedett Ő Felségének kegyelméből a'
Tudós Karoknak megkülömböztelésére szol-
gáló arany lánczokkal és csillagokkal. A'
rendszerént való Leczkék, mindjárt követ-
kezendő nap elkezdődtek, a' midőn T. T.
Bognár Jóssef Úr, a' Törvények Docto-
ra, mint a' Magyar Törvénynek és a' Cu-

nialis Stylusnak rendszerént való Tanítója, Halgatóinak jeles tiszteletével elkezdte rendes tanítását.

A' Budai Német Ujság November 4-kén ezt jelenti: Jolsván, Ns. Gömör Vármegyében, September 29-dikén délután 1 1/2 óraker, az ott való nagy érdemű Evangelicus Prédikátor T. T. Wallaszky Pal Úr, tellyes elgyengülésében, életének 85-dik esztendejében meghalt. Ő 10 1/2 esztendeig Tót-Komlóson, 5 esztendeig Czinkotán, és 41 esztendeig Jolsván viselte a' Prédikatori hivatalt. Nagy megkülömböztetéssel, mind úgy, mint Lelki-Pásztor, mind úgy, mint nagy becsületre méltó hazabeli Literátor. (Öt több tudós érdemein kívül, a' „*Conspectus Historiae Literariae*.” — melyet már éltes korában megbővítve másodszer kiadott, a' Tudományokat szerető minden Hazafiai előtt elfelejthetlenné teszi.)

BCU Chui / Central Univ

Vas-Vármegyéből. E' folyó Szent András Havának 5-dikán virradóra Vas-Vármegyében fekvő Monyorókerék nevű Mező-városban; nevezetessen Gróf Erdődy Kajetán Ő Nagysága derék Számtartójának Peczeli Ignácz Úrnak lakásában igen szomorú történet adta elő magát. — Ugyanis, két Stájer Országi személyek — egyik mintegy 17 esztendővel, Szoba-leányképp' a' másik pedig mintegy 22 esztendővel szakácsképp' lévén a' Számtartónál szolgálatban, mind a' kettő szép természetű, tiszta képű jó maga viseletű leányka — estve 10 óra tájban ép testben, ép lélekkel, tökéletes egységben szokások szerént egy ágyba lefekedtek: és reggel 7 óraker mind a' ketten képeiket szépen egymáshoz fordítva, és barátságosan ált-

ölekezve, egészen merevedten hidegen, holtan találtattak. Képzeltetlenség az az ijedés, melly a' Számtartó Hitvessének szívét meg lepte, midőn a' Szoba-leányának reggeli hozzája való jövetelét várni elugrán, kiment; és a' belülről bezárt Leányok ajtaján hosszas koczogatása és zörgetése után is a' már örökre elaludt szolgálójit felnem ebreszihetvén, végtére az ajtót betörte, és a' rémitő csudát megpillantván annyira meghökkent, hogy visszamentében nyakra löre rohanván magát jól megsértegette. Az Ura pedig, külömben is nagyon érzékeny szívvel bírván, Hitvessétől ezt a' rémitő történetet hallván egészen le rogyott; és nem annyira azért, mivel hív és minden dícséretet érdemlő Cselédjét illy hallatlan módon vesztette el; mint azért hogy az ő házában történt, egész mostig vigasztalhatatlan maradt. Elhaltatom azokat a' keserű könyveket; melyeket a' fogadott Posta által azonnal elhivatott két anyák, mindegyik a' maga szeretett gyermekének holt tetemei felett zápor gyanánt hullatott. Valóban nagyon érzékeny volt a' szívből kesergő Anyákat nézni és az egekig ható szomorú jajgatásaikat hallani! — Délután 4 óra tájban a' Vármegye Physikussa Szalay Imre Úr, a' Vármegye Chyurgussával Pfaff Bernárd Urral megvizsgálván a' dolgot, azt találták, hogy azon eleven szénnek a' gőzze fojtotta meg őket, melyet lefekvéssek alkalmosságával egy jó nagy fazékban a' végelt vittek be szobájokba, hogy vagy ágy-béli, vagy más ruhájokat megmelegítsék; azután pedig az ágy mellett ott hagyták.

Nevezetes volt ezen az éjtzakán az is, hogy nem csak egész éjjel rettenetesen esett az eső; hanem még villámlott és dörgött is olly irtóztató módon, hogy több házaknak az ablakai meg repedeztek. —